

جمهوری اسلامی ایران
مجلس شورای اسلامی

دوره دوازدهم - سال اول

شماره ثبت ۱۲۷

لایحه مبارزه با قاچاق انسان و اعضای بدن و مجازات عبوردهندگان غیرمجاز افراد از مرزهای کشور

کمیسیون های ارجاعی

	اصلی:
	فرعی: -

معاونت قوانین

باسمه تعالی

شماره: ۶۲۶۹۵/۱۰۶۳۸۴

تاریخ: ۱۴۰۳/۷/۱۷

جناب آقای دکتر قالیباف

رئیس محترم مجلس شورای اسلامی

لایحه مبارزه با قاچاق انسان و اعضای بدن و مجازات عبوردهندگان غیرمجاز افراد از مرزهای کشور که بنابه پیشنهاد در جلسه مورخ ۱۴۰۳/۶/۲۸ هیأت وزیران به تصویب رسیده است، برای طی تشریفات قانونی به پیوست تقدیم می‌شود.

مسعود پزشکیان

رئیس جمهور

مقدمه (دلایل توجیهی):

(در اجرای ماده «۱۳۷» قانون آیین نامه داخلی مجلس)

نظر به این که شرایط ناپایدار برخی از کشورهای پیرامون جمهوری اسلامی ایران می‌تواند زمینه تشدید اقدامات باندها و شبکه‌های تبهکاری قاچاق انسان را بیش از پیش فراهم آورده و امنیت داخلی و خارجی را تهدید کند و با عنایت به این که لازمه اقدام برای دفع تهدید احتمالی یادشده، تقویت نظارت بر مرزهای مشترک از طریق هماهنگی بیشتر دستگاههای مرتبط با امر مبارزه با قاچاق انسان به ویژه در استان‌های مرزی و اصلاح قوانین و مقررات مربوط برای رفع خلأهای قانونی در راستای پیشگیری از قاچاق انسان و اعضای بدن و مهاجرت غیرمجاز و مجازات مرتکبان این اعمال می‌باشد، لایحه زیر برای طی تشریفات قانونی به مجلس شورای اسلامی تقدیم می‌شود:

عنوان لایحه : لایحه مبارزه با قاچاق انسان و اعضای بدن و مجازات عبوردهندگان غیرمجاز افراد از مرزهای کشور

ماده ۱- قاچاق انسان عبارت است از:

الف- خارج یا وارد کردن و یا عبور دادن (ترانزیت) فرد یا افراد از مرزهای کشور، همراه با رضایت آنها یا بدون آن از طریق به کاربردن اجبار، تهدید، اکراه، فریب و یا سوءاستفاده از قدرت یا موقعیت خود یا وضعیت فرد یا افراد یادشده با قصد فراهم ساختن موجبات فحشاء یا سایر اشکال بهره‌کشی جنسی یا ارائه اجباری خدمات، کار، ازدواج و آزمایش پزشکی و یا بردگی.

ب- هرگونه فعالیت از قبیل تحویل دادن، تحویل گرفتن، انتقال، نگهداری و پنهان کردن افراد موضوع بند «الف» این ماده، پس از عبور از مرز و در هر نقطه از کشور، با حداقل یکی از مقاصد مندرج در بند مذکور.

ماده ۲- هرگونه فعالیت از قبیل تحویل دادن، تحویل گرفتن، انتقال، اخفا و نگهداری افراد موضوع بند «الف» ماده (۱)، قبل از عبور از مرز در هر نقطه از کشور چنانچه با حداقل یکی از اهداف و مقاصد مندرج در ماده (۱) باشد، در حکم قاچاق انسان است و مجازات قاچاق انسان در مورد مرتکب اعمال می‌شود.

ماده ۳- هرکس مرتکب قاچاق انسان موضوع مواد (۱) و (۲) این قانون شود به حبس و جزای نقدی درجه چهار محکوم می‌شود.

ماده ۴- هرکس به هر طریقی مرتکب خارج یا وارد کردن یا عبور (ترانزیت) غیرمجاز انسان مرده یا عضو یا اعضای بدن انسان زنده یا مرده مانند کلیه، خون و بافت شود و یا پس از ورود آنها به داخل کشور مبادرت به حمل یا نگهداری آنها کند، چنانچه اقدامات فوق به قصد تجارت باشد، به حبس و جزای نقدی درجه پنج و در غیر این صورت به حبس و جزای نقدی درجه شش محکوم می‌شود.

تبصره- حکم به قصاص یا پرداخت دیه در موارد مذکور در این ماده تابع قانون مجازات اسلامی مصوب سال ۱۳۹۲ است.

ماده ۵- هرگاه رفتار مرتکب مشمول یکی از موارد زیر باشد، مجازات مرتکب یک درجه تشدید می‌شود:

الف- چنانچه نسبت به اطفال، نوجوانان، زنان، افراد ناتوان یا کم‌توان جسمی یا ذهنی و یا افراد آسیب‌دیده ساکن مناطق سیل‌زده، زلزله‌زده، جنگی و امثال آنها واقع شود.

ب- چنانچه به نحو سازمان‌یافته واقع شود.

پ- چنانچه نسبت به افراد ممنوع الخروج یا ممنوع الورود و یا نسبت به مرتکبین جرائم موضوع ماده (۲۳) قانون مجازات اسلامی مصوب ۱۳۹۲/۲/۱ ولو آنکه هنوز تحت تعقیب کیفری قرار نگرفته باشند واقع شود و مرتکب با علم به این وضعیت‌ها اقدام نموده باشد.

ت- هرگاه مرتکب از کارکنان دستگاههای اجرائی موضوع ماده (۵)

قانون مدیریت خدمات کشوری مصوب ۱۳۸۶/۷/۸ و ماده (۲۹) قانون برنامه پنجساله ششم توسعه اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی جمهوری اسلامی ایران مصوب ۱۳۹۵/۱۲/۱۴ و یا از نیروهای مسلح باشد و در حین انجام وظیفه قانونی یا با سوء استفاده از موقعیت شغلی خود مرتکب این جرائم شده باشد.

ث- چنانچه مرتکب سرپرست قانونی طفل باشد.

تبصره ۱- در مورد بند «پ» این ماده، چنانچه فرد عبور داده شده به خارج از کشور، محکومیت مالی از جمله پرداخت دیه داشته و محکوم علیه فاقد دارایی در ایران بوده یا دارایی وی کفایت نکند، محکوم به مالی وی از محل اموال مرتکب پرداخت می شود.

تبصره ۲- در مورد مرتکبان موضوع بند «ت» این ماده، جز در خصوص رفتارهای موضوع مواد (۱) و (۲) این قانون که موجب انفصال دائم از خدمات دولتی و عمومی است، در سایر موارد مرتکب به انفصال موقت از دو تا پنج سال محکوم می شود.

تبصره ۳- مجازات سردستگی جرائم موضوع این قانون، مطابق ماده (۱۳۰) قانون مجازات اسلامی دو درجه تشدید می شود.

ماده ۶- هر فرد که با رضایت خود و بدون داشتن اضطرار، با مقاصد مندرج در بند «الف» ماده (۱) این قانون موجبات وقوع جرم قاچاق انسان را نسبت به خود فراهم کند، به مجازات معاون محکوم می شود.

ماده ۷- خارج یا وارد کردن یا عبور دادن (ترانزیت) غیرمجاز فرد یا افراد از مرزهای کشور به منظور کسب منافع مالی مستقیم یا غیرمستقیم، قاچاق مهاجر محسوب می شود و مرتکب به مجازات درجه پنج محکوم می شود.

تبصره- هرگاه شخصی، دیگری را به طور غیرمجاز از مرز عبور دهد و مشمول موارد فوق نباشد به مجازات درجه شش محکوم می شود.

ماده ۸- هر کس با علم و اطلاع، اتباع بیگانه‌ای که به طور غیرمجاز از مرزهای کشور عبور می کنند را حمل و جابجا کند به حبس و جزای نقدی درجه شش محکوم می شود.

ماده ۹- هر تبعه بیگانه که به طور غیرمجاز وارد کشور شده یا در کشور اقامت غیرمجاز داشته باشد به حبس یا جزای نقدی درجه شش و یا نگهداری در اردوگاهها حداکثر به مدت سه ماه محکوم و در هر صورت از کشور اخراج می شود.

تبصره ۱- افرادی که به طور مجاز وارد کشور شده‌اند و اقامت غیرمجاز آنان ناشی از عذر موجه یا طولانی شدن فرآیندهای اداری تمدید اقامت باشد، از شمول این ماده مستثنی هستند.

تبصره ۲- افرادی که اقامت غیرمجاز آنان ناشی از قصور باشد به جزای نقدی درجه هفت محکوم و در هر صورت از کشور اخراج می‌شوند.

ماده ۱۰- هر ایرانی که از مبادی مجاز بدون گذرنامه یا اسناد در حکم گذرنامه از کشور خارج یا به کشور وارد شود، به حبس یا جزای نقدی درجه هفت محکوم می‌شود.

تبصره- چنانچه ورود یا خروج از مبادی غیرمجاز باشد، مجازات مرتکب یک درجه تشدید می‌شود.

ماده ۱۱- هر کس برای تحصیل گذرنامه یا اسناد در حکم گذرنامه و یا اسناد اقامتی به نام خود یا دیگری مرتکب یکی از رفتارهای زیر شود، به حبس یا جزای نقدی درجه شش محکوم می‌شود:

الف- اظهار خلاف واقع کند یا شهادت کذب بدهد یا اسناد و مدارک و اطلاعات خلاف واقع یا متعلق به شخصی غیر از متقاضی را به مراجع و مقامات ذیصلاح ارائه دهد یا به کتمان موضوعاتی بپردازد که در تشخیص تابعیت و هویت فرد مؤثر است.

تبصره- چنانچه رفتارهای فوق منجر به صدور این اسناد شود، علاوه بر حکم بر ابطال اسنادی که صادر شده است، مرتکب به مجازات مزبور و در صورتی که متقاضی اصالتاً متقاضی اسناد مزبور باشد، به محرومیت از حق داشتن این اسناد به مدت یک تا سه سال محکوم می‌شود.

ب- استفاده از گذرنامه یا اسناد در حکم گذرنامه یا اسناد اقامتی که به روشهای موضوع بند «الف» تحصیل شده است.

پ- استفاده از اسناد یا اوراق هویت متعلق به غیر برای معرفی هویت یا تابعیت خود یا دیگری

ت- تحویل دادن اسناد یا اوراق هویت متعلق به خود یا غیر به شخص دیگری جهت اثبات تابعیت یا هویت همان شخص

ماده ۱۲- هر کس عمداً مرتکب یکی از اعمال زیر نسبت به گذرنامه یا اسناد در حکم گذرنامه یا مجوز اقامت شود، به مجازات درجه شش محکوم می‌شود:

الف- امحاء یا اخفاء در مواردی که ابراز آنها قانوناً لازم است.

ب- خرید یا فروش یا واگذاری و یا تحصیل اسناد فوق به صورت غیرقانونی.

ماده ۱۳- هر کس مرتکب جعل گذرنامه یا اسناد در حکم گذرنامه یا مجوز اقامت شود و یا با علم به مجعول بودن از آنها استفاده کند، به مجازات درجه پنج محکوم می‌شود.

ماده ۱۴- هر کس به تبع اغنام و احشام با سوءنیت مرتکب عبور غیرمجاز از مرز شده باشد، به جزای نقدی درجه شش محکوم می‌شود و صاحب اغنام و احشام که عبور از مرز با علم و اطلاع یا دستور او بوده و نیز مرتکب در صورتی که مقیم مرز نباشد، برای مدت پنج سال از تردد در نوار مرزی محروم می‌شود. در صورت تکرار این جرم، چنانچه مرتکب مالک اغنام و احشام باشد علاوه بر مجازات تکرار جرم به ضبط اغنام و احشام مربوط نیز محکوم می‌شود.

تبصره- در صورتی که در این زمینه بین ایران و کشورهای همسایه موافقتنامه دو یا چند جانبه منعقد شده باشد، مطابق آن عمل خواهد شد.

ماده ۱۵- تبعه بیگانه‌ای که برای فرار از اجرای تصمیم اخراج که توسط مراجع ذیصلاح قانونی درباره او اتخاذ شده است، مخفی شود به جزای نقدی درجه پنج و اخراج محکوم می‌شود و چنانچه پس از اخراج از ایران دوباره بدون اجازه به خاک ایران وارد شود، به حبس یا حداکثر جزای نقدی درجه پنج محکوم می‌شود و پس از اجرای مجازات از کشور اخراج می‌شود.

ماده ۱۶- چنانچه اشخاص حقوقی مرتکب جرائم موضوع این قانون شوند مطابق قانون مجازات اسلامی مجازات می‌شوند.

ماده ۱۷- محدوده تردد اتباع بیگانه که به طور مجاز وارد کشور می‌شوند و مرزهای مجاز برای ورود و خروج آنان توسط هیأت وزیران تعیین و به مبادی ذیربط اعلام می‌شود. تخلف از این محدوده مشمول تردد غیرمجاز موضوع مواد (۹) و (۱۴) این قانون می‌باشد.

ماده ۱۸- چنانچه اتباع بیگانه‌ای که به طور غیرمجاز وارد کشور شده‌اند، درخواست پناهندگی کنند، ابتدا به درخواست آنان رسیدگی می‌شود. در صورتی که با تقاضای پناهندگی موافقت شود از مجازات‌های جرم مزبور معاف بوده و در غیر این صورت وفق مقررات این قانون با آنها رفتار خواهد شد، مگر اینکه ثابت کنند صرفاً برای پناهندگی وارد کشور شده‌اند.

تبصره ۱- مراجع قانونی ذیربط مکلفند حداکثر ظرف مدت سه ماه نفیاً یا اثباتاً در خصوص درخواست پناهندگی این افراد تصمیم‌گیری کنند.

تبصره ۲- متهم موضوع این ماده تا تعیین تکلیف درخواست پناهندگی وی توسط مراجع قانونی، در اردوگاه‌های مخصوص که توسط وزارت کشور تعیین می‌شود، نگهداری خواهد شد.

ماده ۱۹- در صورتی که بین دولت جمهوری اسلامی ایران و سایر دولتها در خصوص تردد اتباع یکدیگر توافقنامه‌ای منعقد شده باشد، بر اساس توافقنامه عمل خواهد شد.

ماده ۲۰- شروع به جرم یا معاونت در جرائم موضوع این قانون، مطابق قانون مجازات اسلامی است.

ماده ۲۱- همکاری مؤثر متهم برای شناسایی شرکا یا معاونان، کشف جرم، تحصیل ادله یا کشف اموال و اشیاء حاصله از جرم یا به کار رفته برای ارتکاب آن یا کاهش آثار زیانبار جرم، حسب مورد موجب دو یا سه درجه تخفیف خواهد بود.

ماده ۲۲- قربانیان ناشی از قاچاق انسان موضوع این قانون که پرونده آنان در مراجع قضائی تحت رسیدگی می‌باشد یا منجر به صدور حکم شده است، در صورت درخواست مراجع ذیصلاح و تأیید مرجع رسیدگی، از کشور طرد خواهند شد.

ماده ۲۳- زنان، نوجوانان و اطفالی که حسب مورد به تبع شوهر یا سرپرست قانونی ورود و خروج غیرمجاز داشته‌اند از شمول مقررات کیفری این قانون مستثنی می‌باشند.

ماده ۲۴- آیین‌نامه اجرائی این قانون ظرف مدت شش ماه از تاریخ لازم‌الاجراء شدن این قانون، توسط وزارت کشور با همکاری وزارتخانه‌های دادگستری، اطلاعات، امور خارجه، امور اقتصادی و دارایی و نیروی انتظامی جمهوری اسلامی ایران تهیه شده و به تصویب هیئت وزیران می‌رسد.

ماده ۲۵- قانون مبارزه با قاچاق انسان مصوب ۱۳۸۳، قانون مجازات عبوردهندگان اشخاص غیرمجاز از مرزهای کشور و اصلاح بعضی از مواد قانون گذرنامه و قانون ورود و اقامت اتباع خارجه در ایران مصوب ۱۳۶۷، مواد (۳۴)، (۳۵)، (۳۷)، (۳۸) و (۴۱) قانون گذرنامه مصوب سال ۱۳۵۱، بند «د» ماده (۱۳) قانون اصلاح ماده (۱۳) قانون راجع به ورود و اقامت اتباع خارجه در ایران مصوب سال ۱۳۳۶، لایحه قانونی تشدید مجازات بزه عبور از مرز مصوب سال ۱۳۳۱ و ماده (۱۵) قانون راجع به ورود و اقامت اتباع خارجه در ایران مصوب سال ۱۳۱۰ و اصلاحات بعدی آن نسخ می‌شود.

رئیس‌جمهور

وزیر دادگستری

وزیر کشور

هیأت‌رئیس‌ه محترم مجلس شورای اسلامی

احتراماً، در اجرای قانون آیین‌نامه داخلی مجلس شورای اسلامی و ماده (۴) قانون تدوین و تنقیح

قوانین و مقررات کشور مصوب ۱۳۸۹/۳/۲۵ نظر معاونت قوانین در مورد لایحه مبارزه با قاچاق انسان و

اعضای بدن و مجازات عبوردهندگان غیرمجاز افراد از مرزهای کشور تقدیم می‌شود.

معاون قوانین

نظر اداره کل تدوین قوانین

معاون محترم قوانین

احتراماً در اجرای بندهای (۲) و (۴) ماده (۴) تدوین و تنقیح قوانین و مقررات کشور مصوب ۱۳۸۹/۳/۲۵ نظر این اداره کل به شرح زیر تقدیم می‌شود:

۱- سابقه تقدیم

بر اساس ماده ۱۳۰ آیین نامه داخلی مجلس شورای اسلامی		
طرح/لایحه جاری قبلاً تقدیم	☒ نگردیده است	☐ گردیده است

۲- در اجرای بند (۲) ماده (۴) قانون تدوین و تنقیح قوانین و مقررات کشور:

طرح/لایحه تقدیمی، از حیث ضوابط تدوین ایراد اساسی ندارد		
۱	دارای موضوع و عنوان مشخص:	☒ است ☐ نیست
۲	عنوان با مفاد طرح/لایحه، منطبق:	☒ است ☐ نیست
۳	دلایل مندرج در مقدمه توجیهی کافی و به دور از اجمال:	☒ است ☐ نیست
۴	توضیحات راجع به ضرورت رسیدگی به قید فوریت در مقدمه ارائه:	☒ شده است ☐ نشده است
۵	طرح دارای موضوع واحد:	☐ است ☒ نیست
	• و ارائه آن در قالب:	☐ ماده واحده ☒ مواد متعدد
	• با ایراد مواجه:	☒ نیست ☐ است
۶	بند ۹ سیاست های کلی نظام قانونگذاری مبنی بر رعایت اصول قانون نویسی و قانونگذاری، لحاظ:	☒ شده است ☐ نشده است

شرح نظر کارشناسی اداره کل تدوین قوانین در خصوص ضوابط تدوین

-

۳- در اجرای بند (۴) ماده (۴) قانون تدوین و تنقیح قوانین و مقررات کشور مصوب ۱۳۸۹/۳/۲۵:

طرح/لایحه تقدیمی، از حیث ضوابط ماهوی ایراد اساسی ندارد		
۱	طرح/لایحه با سند چشم انداز و سیاست های کلی نظام:	☒ مطابقت دارد ☐ تعارض ندارد
۲	طرح/لایحه با اصل ۳ قانون اساسی مغایرت:	☒ ندارد ☐ دارد
۳	طرح/لایحه با اصل ۱۵ قانون اساسی مغایرت:	☒ ندارد ☐ دارد
۴	طرح/لایحه با اصل ۵۲ قانون اساسی مغایرت:	☒ ندارد ☐ دارد

دارد ☐	ندارد ☒	۵ طرح/لایحه با اصل ۵۳ قانون اساسی مغایرت :
دارد ☐	ندارد ☒	۶ طرح/لایحه با اصل ۶۰ قانون اساسی مغایرت :
دارد ☐	ندارد ☒	۷ طرح/لایحه با اصل ۷۳ قانون اساسی مغایرت :
دارد ☐	ندارد ☒	۸ طرح/لایحه با اصل ۱۳۸ قانون اساسی مغایرت :
دارد ☐	ندارد ☒	۹ طرح/لایحه با اصل ۱۱۲ قانون اساسی مغایرت :
دارد ☐	ندارد ☒	۱۰ طرح/لایحه با اصل ۱۵۸ قانون اساسی مغایرت :
دارد ☐	ندارد ☒	۱۱ طرح/لایحه با سایر اصول قانون اساسی مغایرت :

شرح نظر کارشناسی اداره کل تدوین قوانین در خصوص ضوابط ماهوی

در خصوص سند چشم انداز و سیاست های کلی نظام

-

در خصوص مغایرت با اصول قانون اساسی

-

-

تعداد برگ اظهار نظر به ضمیمه تقدیم می شود.

مدیر کل تدوین قوانین

نظر اداره کل اسناد و تنقیح قوانین

معاون محترم قوانین

احتراماً در اجرای بندهای (۱) و (۳) ماده (۴) قانون تدوین و تنقیح قوانین و مقررات کشور مصوب ۱۳۸۹/۳/۲۵ نظر این اداره کل به شرح زیر تقدیم می شود:

در اجرای بند (۱) :

نظر اداره کل مربوطه طرح/لایحه جاری دارای سابقه نمی باشد.

در اجرای بند (۳) :

نظر اداره کل مربوطه در خصوص لزوم قانونگذاری بر اساس طرح/لایحه جاری به ثبت نرسیده است.

تعداد برگ سوابق قانونی و نظر اداره کل به ضمیمه تقدیم می شود.

مدیر کل اسناد و تنقیح قوانین

ضمیمه نظر اداره کل اسناد و تنقیح قوانین

نظر اداره کل به انضمام سوابق قانونی

الف- نظر اداره کل

--

ب- سوابق قانونی